

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
 Dumineca 12 Iuliu st. v.
 24 Iuliu st. n.

Va esi joia si duminica.
 Redactiunea in
 Közép-utca nr. 395.

Nr. 51.

ANUL XVII.
 1881.

Prețul pe un an 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de an 2 fl. 70 cr.
 Pentru România 2 galbeni.

Carol I regele României.

Eu sîm Român!* Aceste aũ fost primele cuvinte, pe cari principele Carol de Hohenzollern le-a rostit mai ăntăiu, cãnd în o frumósă deminėtã de maiu din 1866 pentru prima-órã și-a pus piciorul pe pãmântul României, care îl chiãmasé pe tronul ei.

Aceste cuvinte, de pe buzele unui principe germãn, sunarã atunci ca o promisiune solemnã, ca un fel de programã a domniei sale viitoare, amũ puté dice: ca un jurãmânt.

Prin ele fiitorul domnitor al Românilor voiã sé annonce înainte, cã va domni așã precum doreșce țera locuitã de Români, precum ar domni un nãscut Român, a cãrui ănimã simte nobilele aspirațiuni ale conaționaliilor sei.

Sé vedem, cum junele principe a realizat acéstã sublimã promisiune, fãcutã într'un moment solemn!?

De atunci și pãn'acuma trecurã cinci-spre-dece ani, și putem sé constatãm cu deplinã bucurie, cã ceea ce a promis principele Carol de Hohenzollern, Carol I Domnul ș-apoi regele României n'a uitat nici un moment, ei totdeuna a stat la înalțimea promisiunii sale, tîndënd pururea a o realizã conform dorinței generale.

Regele Carol I al României nu este Român prin origine, dar a devenit acela prin faptele sale, și-a confirmat romãnitatea prin priceperea și realizarea dorinței ănimelor române; a dat acea tãrie patriei sale noue, care mai tãrđiu a fãcut minuni, care la Plevna a scris numele „Romãn“ în cartea vitejiei, care i-a stors aplausele lumii întregi, care a dat țerii independința și rangul de regat.

Deschideți analele țerilor române; veți gasi acolo multe pagine strãlucite, cari ve vor vorbî despre

gloria romãnã, veți ceti acolo despre eroismul lui Mircea, Ștefan cel Mare și Mihaiu Vitezul: însé ori cât de mari și admirabile aũ fost faptele lor, acele totuși nu puturã produce pentru țera lor un rezultat atãt de

Carol I regele României.

mare și durabil, ca activitatea și ca domnirea lui Carol I.

Enșii-și acei mari eroi și domnitori, de artă invia pe un moment, arău resimți o naltă bucurie patriotică și națională, vedend România urcată la acesta treptă a gloriei și stimei generale.

Ietă ce a făcut Carol I.

Nu este scopul acestor șire d'a face istoricul domnirii principelui și regelui Carol I, căci astfel numai amău repeți ceea ce scim toți, ceea ce scie și admiră tătă lumea. Pe scurt vom accentuă numai atăta, că nu este tără și națiune în lume, care în timp atăt de scurt sē fi făcut un progres atăt de gigantic ca România.

Acest progres este general, căci se manifesteză pe tôte terenurile: în vieta publico-politică prin o constituțiune din cele mai liberale, care asigurēză libertatea cuvântului și a presei; pe terenul economico-național, prin întărirea clasei rurale și prin avēntul ce a luat comerțul, căruia i s'a pus la dispozițiune o rețea de căli ferate; în ceea ce priveșce forța militară, prin organizarea unei armate care și-a eluapat recunoșcința celor mai vestiți ômeni de specialitate.

Tôte aceste considerațiuni stērnesc în noi boldul d'a esprimă convingerea enunțiată de poetul Bolintianu:

Viitor de aur România are,
Eu preved prin secolii a ei naintare!

Cu acesta impresiune încheiăm și noi șirele presinte. Regele Carol I, născut la 20 aprilie 1839, este numai de 42 ani, se află în vigorea bărbăției sale, are înainte-și o vieta lungă. Începutul domnirii sale ni asigurēză o continuare care va realisă profetirea poetului.

I. V.

Dor de Orade.

Cumpă Orade, oraș frumos,
Când melancolic stau și gândesc
L'al tinereții timp aurit,
Cu drag la tine gându-mi opresc.

Par' c'aud glasul riului teu
Așă de dulce prin sălci șoptind;
Par' că ved încă a tale culmi,
Ce pe 'mpregiuru-ți frumos se 'ntind.

Ș'acea grădină cu bolte verși
În care fruntea-mi se recoră:
Apoi de-o sēră imi amintesc.
Ce pân' la mōrte nu voiu uită.

Sta sē apuie sōrele-acum...
Cu dor de tine m'apropiam;
Lăsând în urmă dēluri și văi,
Privirea 'n zare o adânciam.

De-odat' un dulce fior simțesc:
A tale turnuri apar frumos,
Zăresc biserici, case zăresc,
Zăresc tot chipul tēu maiestos.

În fugă mare caii me duc,
Pieptul imi arde de-un tainic foc;
De neastēmpēr adânc cuprins,
Fugarii-mi pare că stau pe loc.

În sfērșit ietă... ietă-m'ajuns!
Moment ce 'n vieta n'oiu mai gustă!
La o ferestă cu ochii plânși,
Un chip de ânger mē așteptă.

* * *

Mulți ani, Orade, de-atuncia sânt,
Totuși la tine, gândesc cu dor,
Căci, dragă, 'n sinu-ți eu am visat
Al vieții mele vis de amor!

Iasi.

M. P.

Cunoscințe dietice generali.

Conferință generală publică în casina română din Sibiu.

(Fine.)

Sugētorul carele în prima sa etate are lipsă de cel mai puternic nutriment, ce și-l câștigă din pieptul maicei sale, cum și-l va putē află, decă maică sa se nutresce cu mămăligă și cēpă? Ce face și ce ajunge copilul acela, carele în etatea sa, căutându-și cel mai compact nutriment animal, din carele așă dicend nici odată nu are pré mult, se vede răpit de tot ce-i promite viitoriul seū! Durere! vedem născēndu-se din ei niște juni, cari nu-ț impun cu puterea bărbătēscă, și pe cari nici odată nu i vom putē privi de defensori mari ai patriei și națiunii. Cine a avut ocaziune a asistă la asentări în ținuturi române, va fi putut observă mulți-me de juni nematuri și necalificați. Ochiul nostrii s'aū dedat de a privi cu indiferentism pe acei copii, cari ajungēnd etatea numerică de 20 ani, se duc în societate mare la asentare.

Se înțelege de sine, că și sērăcia română își are partea sa, că nu am fost totdeuna deprinși de a privi în loc de juni fecōri numai copii; insē slăbiciunea acēta corporală o aflăm de regulă și la clasa cea mai înaltă.

Cumca Români sânt și pot fi de o construcțiune mai bună. de cum sânt de regulă, ne arētă robustitatea locuitorilor români din marginea munților din sudul Transilvaniei. Ômenii aceștia sânt atăt de frumoși și de virtoși, de cu fală putem afirmă, că Românul este un popor forte frumos. Causa e că ômenii acestia sânt proprietari de vite, posed dar mai mult nutriment animal; afară de aceea nici nu-și înțeșce mușchii așă tare. Fiind prin puterea materială mai adiați de cultură, de cât ceilalți compatrioți ai lor, nu țin atăta la cele 4 posturi din an și la cele din sēptēmăna; își permit dară nutremētul animal în cantitate mai mare.

Nutrimētul animal atăt este de ieftin, de un diler nutrindu-se cu el, putēnd lucră mai bine și mai mult, pōte face ôre care economii. Din acest nutriment pentru sāturare, nici nu se pretinde o cantitate așă mare. Românul și-l pōte câștigă și mai ușor, decăt pe cel vegetabil, pentru a căruia producțiune el nici nu e maestru.

Despre esistența acelor ômeni, cari se numesc vegetariani, nutrindu-se numai din vegetabilii, nu ne mirăm nici decum, pentru că la acei ômeni, cari pot avē unele sētē altele pasiuni, se presupun și ôre cari hunuri materiali. Putēndu-și deci ei procură oleiuri bune, icre, pōme și fructe exotice și alte asemene, dispunēnd de vinuri bune și tari, nefiind siliți de a efēptui lucruri grele mecanice, sântem convinși, că pré ușor pot esistă și ca vegetariani. Despre călugarii nostrii, ca vegetariani, nimeni nu va afirmă că prosperēză bine. Ieră mulți vegetariani nu ocolesc ôuele, laptele, brânza, se feresc numai de carne. Cumcă mulți postesc și totuși noi prosperēză reu, provine de acolo, că aici ômenii nutrindu-se

în dulce bine, pot spesă pe timpul postului și ceva din coșul lor, prin urmare nu postește.

Recomandăm din punct de vedere sanitar, național și economic, o nutriție mai mult animală, ceea ce se poate ajunge numai prin delăturarea totală a postului. Cu deosebire rugăm pe capii bisericii noastre, ca cu toată influința și puterea morală a lor, se tindă într'acolo, ca să desrădăcească din popor ideea cea falsă, ce o are el despre post, să-i spună cumcă numai nutriția cea adevărată ne poate duce la mântuirea națională, dela care depinde și biserica noastră. În timpii cei vechi, când lupta pentru existență n'a fost atât de puternică, când fiziologia eră încă în lăgăn, când postul prin starea culturală de atunci eră privit de un ce salvător și sublim, avea și postul ore care înțeles; astăzi el însemnează numai sclăvia, încatenare și necultură.

E pră cunoscut, cumcă nesăturarea, neindestulirea corpului produce prin sângele cel apătos, lene, neapținătate și necapacitate pentru lucru și pentru ori ce întreprindere.

Vegetabiliele produc un corp înflătat apătos, și în un atare corp nu poate zăce putere, energie, simț de libertate; el de regulă sucumbe.

Dr. Ioan Moga.

M u m i i.

De mii de ani omeni s'au nisuit a mântui pe re-pausații lor din ghiarele putrețunii. Mumificarea, adecă conservarea corpului prin balsamare se făcea pe altă cale se întemplă prin cele mai deosebite mijloce și la cele mai deosebite popore. Ieră rezultatul totuși n'a fost deplin indestulitor. O mumie este cu mult mai urită la vedere de cât un schelet.

Cuvântul „mumia“ se derivă dela arabescul „mum“, *căra, pentru că pentru conservarea corpurilor la început s'a întrebuințat ceară sevă alte asemenea reșine; de unde apoi mai târziu ori ce mod d'a conservă cadavrele în stare uscată s'a numit cu acest nume. Fără îndoielă sunt spelunce și straturi de pământ, cari feresc corpul contra putrețunii, de comun însă trebuie spre acest scop folosite și alte mijloce artificiale.*

În statul Peru din America cu sute de ani mai înainte balsamarea a fost foarte obișnuită, și se deosebea de mumiele despre țermurii Nilului. Egiptenii aședau mumiele lor în pozițiune orizontală și le băgau în sicriuri de lemn; înse peruani și protopărinții lor aședau pe mumiele lor în pozițiune ședândă cu genunchii redicați la barbă, capul împodobit cu felurite pene, și corpul întreg îl băgau într'o mare cana de lut.

Vechii romani conservau numai cenușa morților în urne, vechii peruani înse pe omul întreg în forma sa originală și nu învăluit ca la Egipteni, ci mumiele lor ni se prezentau în toată grozavenia lor de fantome.

Guanahii, străvechii locuitori ai insulelor canarici, scoteau intestinele morților, trupul îl uscau la aer, îl moiau într'o smolă aromatică, îl învălieau apoi în piei de capră și-l conservau în lade de lemn. Astfel de mumie există încă cu miele; ele sunt galbene, ușore și aromatece.

Înse cei mai renumiți balsamători din toate timpurile au fost vechii egipteni, cari sevă din motive religioase sevă din considerațiuni sanitare sevă din ambele cauze asecurau pe morții lor contra putrețunii. Mijlocele întrebuințate de ei spre acest scop asemenea au fost deosebite, în toate casurile însă intestinele se scoteau, se balsamau cu specerii și se băgau în vase de alabastru sevă lut. Una dintre vase conținea rânza și intestinele mari, alta intestinele micce, a treia anima și plămâna, a patra ferea, și ficatul. Aceste vase apoi se aședau în sicriul de mumie. Corpurile saracilor se sarau și se adă-

pau în apă bitumiôsă; astfel de mumie se făceau negre uscate și țepene.

Corpurile avuților însă se conservau prin substanțe balsamice și astrângătoare, și intestinal lor se implea cu reșine și aromatice sevă cu asphalt. Mumiele astfel implute sunt de colorea oliva, pelea uscată și elastică, trăsorele feciei bine conservate, asemenea și dinții, crinii și sprincenele; la cap și la picioră adese-ori cu totul aurite; aceste mumie însă sunt foarte fragile. Mumiele implute cu bitume (deosebite feluri de reșine) sunt negre, pelea țepenă și stralucitoare, trăsorele conservate, crinii însă, cât de cât atinse, pică.

O autentică descriere a mumificării în Egipt ni dă Herodot (II, 86). „În Egipt, — dice el, — sunt omeni, a căror profesiune este artea d'a balsamă. Decă li se comendă balsamarea unui cadavru, ei pun înaintea comendătorilor trei modele de corpuri din lemn, colorite asemenea unui om, cari de cari mai frumoșe. Apoi întrebă pe comendator în care din aceste trei forme vră se conserve pe mortul, după aceea se statorcesce prețul și comendatorul se duce.

Cea mai scumpă balsamare se întemplă astfel: mai întâiu scot prin un fer strimb creerii prin gaurele nasului; cele ce au mai ramas în lăntru se udă c'un fluid mistuitor. Apoi taiă corpul p'o parte c'o pētră etiopică ascuță și scot intestinele, pe cari le splă cu vin de palme și presară cu pulbere aromatică.

Apoi implu folele cu cea mai curată myrrha pulverisată și cu cassia sevă alte asemenea substanțe și apoi cōsă apertura făcută cu pētră. După aceea acoper corpul cu natriu (o mestecatură din cărbuni, sare de sodă și pucioasă cătran și-l lasă în acesta materie 70 de zile. Mai multe zile nu-i iertat să stee. Decă acest timp a trecut, splă corpul, îl învălie în pânze mari de in și îl îmbracă de tot cu gumi.

Învăliea mumielor egiptene eră una dintre cele mai de frunte lucrări a procesului întreg, pentru că fiecare membru al corpului se învălie de câte și 15 și 20 de ori cu scop, dōră, ca corpul să remănă în forma sa originală.

Balsamarea saracilor se deosebea din a avuților numai prin aplicarea a mai puține substanțe aromatice și inuri fine, adecă prin mai puține luxurosetate.

Corpul învălit se punea apoi în un sicriu de lemn îngust; se încheie hermetic și apoi se începea procedura înfrumșetării și a inscripțiunii. Acesta a fost o lucrare foarte importantă. Se alegeau colorile cele mai îndelung ținătoare, și adese-ori eră pe sicriu depins capul mortului în formă de portret. Cealalta parte a sicriului se implea cu ieroglyphe, însemnând, numele, nēmurile, locul născerii și țera, rangul și starea mortului. Este dovedit, că astfel de lade cu mumie se furau și se vindeau saracilor.

În orașul New-York d. e. s'a deschis publice o astfel de ladă curgând acolo cei mai buni egiptologiști din America pentru ca să descifreze inscripțiunile ieroglyphice. După cercetările lor acolo ar fi trebuit să zacă un preot tiner, însă desvăluindu-se bandagele de pe mort s'a aflat, că acesta a fost în forma saracă balsamat și că după toate semnele remase, mumia reprezentă corpul unei femei bețrane...

I. V. Barcianu.

Despre femei.

Bărbatului i place a da; și femeiei a lua.

Femeiei i place a domina pe acela dela care ia totul; și bărbatul a se face sclavul aceleia căreia dă totul.

Femeile țin mai mult la frumusețea, de cât la spiritul lor.

F.

51

S A X E N A

Calindarul săptămânei.

Ţiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	12	24	Muc. Proclu și Ilarie	4 24	7 36
Luni	13	25	Sob. Ach. Gavril.	4 25	7 35
Marti	14	26	Apost. Achila.	4 26	7 34
Mercuri	15	27	SS. M. Chiric și Iul.	4 27	7 33
Joi	16	28	S. Muc. Atinogen.	4 28	7 32
Vineri	17	29	† M. Marina.	4 29	7 31
Sâmbeta	18	30	M. Iachint și Emilian.	4 30	7 30

Iepurele lui Donici.

Într'o fôie din 1853, găsim următorea povestire, pe care o face Cost. Negruzzi, despre iepurele renumitului fabulist român Donici :

„Începuse a mi-se uri la țără. Pentru ce? singur eu nu sciu; se vede pentru că omul e dat a nu se mai mulțami nicăieri. Într'o dimință mi-am luat pușca și m'am dus de m'am pus la pândă în marginea unei lunci, cu gând să impușe un iepure. N'au trecut mult și am și vedut iepuri și soldani, eșind pe tolocă, jucându-se, alergând, sărind; dar se învêrtiau și apoi fugiau așa de iute, în cât n'apucam să ehitesc. De odată zăresc pe unul mai bătrân cu pèrul sur, că ese cu pașari din pădure și mi-se pune înainte, și apoi uitându-se la mine și vedend că-l țințiam :

„— Ce zăboști, — strigă, — trage acum!

„O! drept ve spun c'am rămas cuprins de mirare...

„— Să me ferescă Dumneșeu, i-am respuns, eu nu sunt deprins a venă dobitôce cari vorbesc. Tu ești năsdrașan de bună sêmă!

„— Ba nici de cum, — adaugă el, — eu sunt un bătrân iepure a lui Donici.

„Deu, nu mai eră de vorbă, rămăsesem încremenit. Mi-am svêrlit pușca și m'am închinat lui cu multă plecăciune; i-am cerut iertăciune că nu l'am cunoscut, bănuindu-l că se pusese în primejdie de a se face ostropet.

„— Și pentru ce acest desgust de trăit? — îl întrebai.

„— Of! sunt sătul de cele ce ved, — dișe el.

„— Cum? n'ai tot acel cimbru și trifoiu?

„— Așa este, dar nu-s tot acele dobitôce. Când ai scii cu cine sunt silit să-mi petrec țilele! Vai mie! nu mai sunt acum vitele din vremea mea. Șoldanii de ađi i veđi gingași și desmerdați căutând numai flori. Vor să se hrănescă cu viorele și cu lăcrămiore în loc de frunđă de curechiu și de cartofe, cu care noi ne mulțamiam. Acum veđi șoldani republicani, cătei politici, măgari procopsiți, cari vorbesc numai franțuzesce sêu o romănescă din care eu nu 'nțeleg o buche. Decă es din covrul meu și me duc la vr'un vecin să-mi petrec vremea, i găsesse puind lumea la cale, în loc să-și caute de trêba lor. Într'un cuvânt, dobitôcele din țiu de astăđi sunt așa de cu duh, în cât de multul duh ce au, mai n'au nici de cum, și minteosul nostru măgar avea mai mult în vremea lui de cât momițele de acum. Eu sunt bătrân și nu me pot deprinde cu tôte aceste farafasturi. Ia de aceea mi-s'au urit de a mai trăi și vreau să me fac bujăniță.

„L'am muștrat cu binișorul și mângăindu-l, m'am luat și m'am dus acasă la dênșul.

Acolo am făcut cunoscință cu câteva din dobitô-

cele lui Donici. Vulpea eră așa de rușinosă, părea că e o fêta mare. Cucul și grierul cântau mai frumos de cât artiștii noștri. Lupul postia și invêță bucovna pe vr'o cățiva miei. Toți viețuiau în cea mai mare liniște, numai găștele câte odată tot mai făceau gălăgie.

D i n C a r l s b a d .

— La 19 iulie. —

În fine sôm aici. Ietă-me-s într'o baie în adevăr al lunei mari. Asta e prima impresiune atât în privința comodității, cât și a eleganței și a publicului. Ma și în privința scumpetei. Însă ceea ce e bun, e scump. Și, în sfêrșit, cei ce petrec p'aici, au din ce plăti câte cinci-deci de florini pentru o odaie pe o săptămână, și pentru un prânđ sêu cină câte 4—5 fl.

Trebuie să constat însă din capul locului, că în anul acesta nu prè sunt mulți ôșpeți în Carlsbad. An pe timpul acesta deja în lista ôșpeților figurau șes-spre-dece mii de nume, ier acuma abiă sunt trei mii și jumătate.

Baia acêsta e renumită, pentru că aici vin cei ce în adevăr sunt bolnavi. Acêsta regulă, firesce, nu se pôte aplica în genere și la femei. Așa dară trebuie să observ, că între femei sunt multe cari au vinit numai din considerațiuni de distrațiune.

Decă vrei să le veđi, n'ai decât să te duci după miéđađi la „alte Wiese“. Aici se preumblă tótă lumea elegantă; aici se arêta publicului cele mai frumoșe și mai scumpe toalete; aici cuceresce în fie-care ôra o duzină de inime iresistibila soție a bancarului muscal L.; aici își serbeză triumfurile încântătorea fiică a lordului B.

Caută însă a recunôsce, că damele franceze face cele mai multe cuceriri, nu numai prin farmecul lor grațios, ci și prin toaletele lor făcute cu atâta gust.

Dintre ôșpeții din străinătate cei mai mulți au vinit din Anglia și din America. Muscali s'au adunat mult mai pușini decât în alți ani. Între acestia se afla și principesa Dolgorucki, verișora vêduvei țarului ucis. I place mult singuretatea, și la câte un punct solitar, ca la „Hirschensprung“, sêu „Franz-Josefs-Höhe“ sêu „Rus-selsitz“, petrece ôre întregi, lăsând sbor liber fantăsiei sale.

„Posthof“, unde de două ori pe săptămână se dau concerte simfonice, asemenea e un loc de concentrare al publicului. Acesta se adună aici în îmbrăcăminte de salon, ma damele de multe ori în „grand toilette“, cu câte un buchet de rose pe pept.

Concertele ce se dau în tótă sâmbeta în „Kurhaus“, și după cari urmêză dans, nu prè au public mare, și mai ales englesii și americanii au dantina să danțeze.

Preumblările sunt ș-aici capul lucrului. Și când te rentorci din ele, la „Pupp“ sêu la „Saxe“ abiă îți potolești fômea.

Aceste preumblări în mirosul tare de brađi, în aerul balsamos, apetitul bun și apa celebrului „Sprudel“, contribuiesc mai mult pentru recăștigarea sănetații sdruncinate.

Dintre locurile de excursiune sunt mai renumite următorele: Hammer, unde se pôte vedé și renumita fabrică de porcelan, Rudolfshöhe, Aich și Haus Heiling, și isvorul de apă acră Giessbübel etc.

Dar este și teatru, unde se dau represintațiuni bune, de artiști germani cu renume mare. I. P.

E c h o .

Un predicator comise un lapsus linguae pe când predică. El strigase cu glas tare : „Isus Christos cu cinci

mii de pâini a săturat 5 oameni... — Ce trebă mare! ... așa pute să fac și eu atâta lucru!... reflectă Stan unul din auditori!...

În duminica următoare... predicatorul profită de ocaziune pentru a drege lucrul... El duse: Isus a hrănit 5000 de oameni cu 5 pâini... ș-apoi se uită lung la Stan, părând a-l întreba, dacă va mai pute face ș-acesta.

— Negreșit, — respunse Stan, — cu ce mi-ar fi rămas de duminică, i-aș nutri și eu.

*

Cineva povestea unui copilăș istoria liberatorului Elveției; ajuns la principalul episod din viața eroului, povestitorul își da totă ostenela pentru a face pe copil să înțeleagă crușimea lui Gessler, care siliă pe Guillom Tell să doboroe cu săgeta mărul de pe capul fiului său.

Copilul pare foarte emoționat! De odată însă rupe tăcerea și întreabă:

— Dar mărul?!... Cine l'a mâncat?

*

Un bătrân, cu părul alb de tot, fusese ales primar. Pentru a mulțumi alegătorilor, le ținu un discurs care începea astfel:

„Nu voi uita nici odată c'ați pus părul meu cel alb în capul dv.“

*

Guliță vorbește c'un prieten despre efectele vacinei.

— N'am de loc încredere în vaccină. Aveam un prieten care s'a altoit, ș-a murit peste două zile.

— Cum peste două zile?

— Da, a cădut după cal ș-a rămas mort pe loc!

*

Un negustor ghibos care făcuse faliment, dicea:

— Norocul mi-a întors spatele!

*

Într'un cerc, X. presintă pe Y. în chipul următor:

— Dlor... Ve presint pe amicul me Y. el nu e în realitate atât de prost pe cât îl arată exteriorul...

— Într'adevăr, dlor, și ve pot mărturisi, că acesta este singura deosebire dintre mine și amicul meu! — respunse numai de cât cel presintat.

Echo.

Societati si institute.

Societatea pentru fond de teatru român, va ține adunarea sa generală de est-timp în orașul Baia-mare, comitatul Satumare, în zilele de 7 și 8 august, conform programei publicate în nr. 49 al foii noastre.

Publicațiune. Terminul adunării generale pentru fond de teatru român, ce se va ține est timp la Baia-mare, ficsându-se pe 7 și 8 august a. c., sunt rogați toți doritorii de a participa la acea adunare, cari locuiesc în comitatele învecinate său mai departate, ca pentru a pute fi încuartați, să binevoiescă, până la 1 august a. c. a se adresă către subscrisul președinte al comitetului arangiător. Baia-mare 12 iuliu 1881. *Stefan Biltiu* protop. și preș. comit. arang. *Victor Maniu* secr. comit. arang.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Di dr. Alesandru Ceusian* alias Csávási, elev de medicina militară cl. I în rezervă la spitalul garnisonii din Sibiu nr. 22, a fost denumit medic-asistent la comanda de rezervă a regimentului de infanterie nr. 63. — *Di Iuliu Catrusca* avocat în Caransebeș, a fost numit fișcal onorar comitatens în Ca-

raș. — *Di dr. Aloisiu Bozoky*, profesor la academia de drepturi din Oradea-mare, a fost numit director la aceeași academie.

Regatul româno-bulgar. Diarul „Berliner Tagblatt“ a publicat un articol, în care dice, că conducătorii români și bulgari ar fi încheiat o alianță, și că scopul alianței este uniunea personală a Bulgariei cu România, mărită cu regatul Rumeliei, sub Carol I. „Românul“ desminte categoric acest proiect aventuros, menit a compromite România în fața Europei. Românii, dice „Românul“, au pré mult de lucru, pré mult de consolidat la dênșii, pentru ca să cugete a duce o acțiune atât de vastă și de aventurosă afară din țără; ei sânt pré geloși de aceea ce au dobândit, pentru ca să risce de a perde tot sêu parte în aventuri, neiertate unui popor, care atâția secolii a suferit de încalcările și împilările altor popore. Regele Carol este pré mândru de tronul ce a dobândit, prin bravura și prin virtuțile sale, spre a împărți persôna sa pe două tronuri. Aceste tronuri, în loc de a câștigă ceva dintr'o asemenea unire, ar perde fie-care în parte din însemnătatea sa, atât prin rivalitatea, ce s'ar nase între cele două popore, cât și prin mărirea de prerogative, ce ar trebui să se acorde celor două guverne separate, spre a da mai bine fie-cărei națiuni, simțemântul esistenței sale proprie și autonome“.

Edificiul esposițiunii române din Sibiu, scrie „Telegr. Rom.“, s'a început în zilele aceste a se ridică. Frontul edificiului are o lungime de 50 metrii; perpendicular pe front se estinde în dos o galerie de 25 metrii în lungime; lărgimea este de 10 metrii și înălțimea de 8 metrii. Lumina trebuinciosă se dă prin 27 ferestri mari. Întrarea principală (portal), frumos decorată, are o lărgime de 10 metrii. Edificiul este aședat pe un frumos plan (grădina arhiepiscopescă), așa încât se va presentă în total foarte bine. În sfârșitul acestei luni edificiul va fi terminat.

Esposițiunea română din Sibiu. Anunciurile de obiecte la esposițiune sosesc din zi în zi. Astfel de curând s'au avisat: dela Copăcel lucrări de ale elevilor școlei grănițaresci; dela Racovița diverse obiecte din industria de casă; dela Odorheiu un cuptoriu de fer; dela Bucuresci o perină de canapea din solți de pesce; dela Habic 101 obiecte diferite din agricultură și industrie de casă; dela Sibiu cărți; dela D. Samartin grâu și diferite obiecte din industria de casă; dela Veștem lucrări de ale elevilor școlei grănițaresci; dela Mediaș pome, cereale, vinuri și obiecte din industria de casă; dela Voila și Ohaba lucrări de ale elevilor școlei gran.; dela Borgo-Suseni 2 fețe de măsă și un covor de haras; dela Timișoara piei, cisme, fotografii și obiecte din industria de casă; dela Bocsig o față de măsă; dela Mărgineni lucruri de ale elevilor școlei gran.; dela Arad portretul lui Vasile Alesandri brodat cu mărgele și mătasă; dela Făgăraș piei, pălării, păpuci, o măsă poleită, vinuri și lucruri din industria de casă; dela Rodna-veche 1 covor și 4 ștergare.

Frumosă frasă. *Di prim ministru Coloman Tisza* în cuvântarea ce a dis alegătorilor sei din Seps-Szent-György, a vorbit și despre cestiunea naționalităților, și a dis: „Eu sôm de părerea, că nu numai nu s'ar potrivă pentru un stat liber, dar nici nu mai aparține posibilităților timpului de acuma, și nici nu este iertat, să voim a magiarisă cu forța în limbă pe acela, carele nu e magiar, cu atât mai vêtos nu, căci forța produce totdeuna antipatie și reacțiune. Înse e ceva, ce putem, ce trebuie și ce vom pretinde: ca adeca tot ênsul care trăiesce pe pământul acestei patrie sante, cultivé și respândescă el limba maicei sale cum i va placé, dar în tôte să simtă, să mărturisescă și să se țină catățen magiar, și în privința acesta să nu-și uite datoria nici

odată. A aspira în contra intereselor statului nu este iertat în nimica, și nici odată nu vom tolera astfel de aspirațiuni. Scopul nostru nu este sila, nu suprimarea altor naționalități, ci libera lor dezvoltare; înse pentru aceste naționalități interesul mai pe sus de ori ce considerațiuni al statului magiar să fie hotarul peste care să nu pătă trece.

Concert și bal român în Baia-mare. Anunțăm deja, că cu ocaziunea adunării din Baia-mare a Societății pentru fond de teatru român se va da acolo un concert însoțit de bal, la 8 august. Acuma din invitarea ce ni s'a trimis, vedem, că în fruntea acestei întreprinderi, în favorul fondului de teatru, se află dnii: Stefan Biltiu președinte, Victor Maniu secretar, Ioan Drumariu casar, Vasiliu Toma, Gavril Szabó și Vasiliu Măguranu membri în comitet. Mai mulți juni români în costum național vor juca și „Bătuta“ și „Călușerul“.

Adunarea Asociațiunii transilvane. În momentul când foia ni este sub tipar, primim dela comitetul Asociațiunii următoarea *convocare*. În virtutea §-lui 21 din statutele Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, și conform concludului adunării generalei din anul trecut, aceeași pentru anul curent se convoca prin acesta în cetatea Sibiiu pe ziua de 15/27 august 1881. Ceea ce se aduce la cunoștință publică, invitând pe toți membrii Asociațiunii a lua parte în număr cât se poate de mare la ședințele acelei adunări. Dela presidiul comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Sibiiu în 19 iuliu st. n. 1881. *Iacob Bologa*.

În Hunedóra societatea istorică și archeologică magiară în săptămâna trecută țină prima sa adunare ambulantă în țera Hașegului, unde ierăși a adunat multe documente și alte monumente istorice. Comitatul Hunedórei este bogat în astfel de obiecte; cele mai multe din ele privesc în rëndul prim istoria noastră națională, și totuși n'amă cetit nicăiri ca inteligența română din acele părți să fi încercat a le aduna. Cel puțin decă ar începe a le aduna în viitor!

Di Ioan Dragoș scrisă în diuariul „Budapesti Hirlap“ un șir de articoli, intitulăți „Unguri și români“, dezvoltând motivele ce îndemnă pe aceste două elemente a trăi frățesce, și argumentând că ideea de stat ungiuresc nu pretinde decăderea elementului român, ci susținerea și întărirea aceluia este important pentru ambele elemente.

Încorporarea confiniilor militare croate. Diarul oficial de duminica trecută publică niște autografe regesci de mare importanță. Unul din aceste e un manifest împărătesc, prin care Maj. Sa face cunoscut locuitorilor din confiniile militare croate, că de oră-ce ei în privința obligamentului militar au devenit în 1873 egali cu ceialalți locuitori ai monarhiei, acuma teritoriul lor se încorporează la Croația. Le mulțamesce pentru serviciile făcute în trecut pentru apărarea imperiului, și i asigurază, că privilegiile și favorurile de cari s'au bucurat pân'acuma, li se vor susține și în viitor. Alte două rescripte regesci regulază modul încorporării. Cu acesta încorporare, dice diuaristica ungiurescă, s'au terminat cu pretensiunile croate față cu Ungaria.

Istețimea unui avocat. Trei ênși veniră la tîrgul din Oradea-mare, aducând în companie 50,000 fl. Temându-se, ca să nu-i pîrdă, ei predeteră banii ospetaresei la care se nchiriară, rugându-o, ca numai atunci să redeie banii, când toți trei vor veni să-i cîră de odată. A două di veni unul, și întrebunță astfel de argumente, încât ospetăreșa i dete banii. Mai târziu cei doi încremeniră auzind acesta, căci ortacul lor fugi cu bani cu tot. Ei pretindeau acuma banii dela ea, care i dete afară în contra condițiunii puse. Ospetăreșa se

dușe la avocat. Acesta respunsă celor doi ômeni: „E bine, clienta mea ve va plăti toți banii, dar — numai atunci, decă veți veni să-i cereți toți trei de odată, precum ați dis“. De atunci al treile se tot caută.

Mare nenorocire putea să se întemple duminică în Budapesta. La băile împărătesci publicul așteptă în port, pentru ca cu vaporul cel mai de aproape să se pătă rențorce acasă. Vaporul sosi, însă acela se lovi cu atata tărîe de nava portului, încât puntea ce lîgă nava cu malul se rupse, și publicul care stătea pe punte, cădu în apă. Spaima a fost grozavă și țipetele nu se pot descrie. Între cei căduți în apă, vr'o 50 la număr, se află și o doică cu un copil. Spre norocire însă apa n'a fost mare, nimene nu s'a înecat, și așa toți au scăpat numai cu — spaima.

O invențiune austriacă. Un chimic din Viena a făcut una din invențiunile cele mai însemnate, care în curînd va fi întrebunțată de vînători, poliție și de armate. Ea are scopul, de a paralisa imediat forțele oricărui om săi animal, fără însă a vătămă sănătatea acestuia. O minge mică de cauciuc e umplută cu un licuid chimic, care prin mijlocul unei țevi scurte se pôte improșcă la o distanță de câțiva metri. Stropind pe cineva cu acel licuid, omul fie el cât de puternic săi furios, perde imediat simțirea; respirația i se îngreue de tot și vederea i se turbură. Această stare continuă până la 60 secunde, după care apoi omul își revine ierăși în fire. Cu acest licuid apărarea la distanțe scurte devine foarte ușoră și fără să vateime câtu-și de puțin sănătatea atacătorului. Chiar contra fiarelor se pôte întrebunță noua invenție cu succes complet. Ministrul de resboiu austriac caută a rescumpără secretul acestei invențiuni pentru scopuri militare în resboie, mai ales pentru lupte la mică distanță, precum la atacul cu baionete, în care cas, în loc de baionete se va întrebunță acest licuid ce se va improșcă asupra soldaților inimici. Ietă dar că mînea și tulumbele vor deveni în viitor arme puternice în resboie. De notat este, că numitul licuid e o combinațiune de amoniac. Esperiențele făcute au reușit pe deplin.

Un accident pe drumul de fer Ploiesci-Predeal. La 18 l. c. seră, scrie „Rom.“, pe la ôrele 6 p. m., cu ocazia manevrelor unor vagone dela Predeal, au scăpat cinci din ele încercate cu cărbuni. În 4—5 minute aceste vagone au ajuns la gara Sinaia unde două din ele s'au resturnat slărâmându-se cu desevîșire. Cealalte trei s'au isbit de un vagon cu pămînt ce se descărcă în acel moment; 14 lucrători au fost loviți, toți sînt locuitori din Breaza. Din acești 14 răniți, unul este muribund, șese au răni grave, ier restul este ușor rănit.

Necrolôge. *Dimitrie Pop*, în mai mulți ani notar în comuna Homorodul-de-mijloc în comitatul Satu-mare, apoi tutor orfanal comitatens, a încetat din viață la 5 l. c. — *George Bogoeviciu*, preot gr. or. în Jupanec lângă Orșova veche, a murit la 7 iulie, în etate de 61 ani, servind 37 ani la altarul Domnului, gelit de ginere-seu protopopol Mihaiu Popoviciu cu soția Măria. La înmormântare dl preot Țepeneag din Mehadia rosti o cuvîntare petrunđătoare, ier corul româno-sêrb din Orșova cântă un cântec funebral. — *Simeona Frasila* n. Oglația, soția preotului gr. or. Eutimiu Frasila din Salciva de jos în Transilvania, a murit la 21 iunie în etate de 32 ani, gelită afară de soțul ei, de fiica sa Ana și de alte rudeni.

Sciri scurte. *Din Praga* se serie, că șeful de onôre al regimentului Benedek de acuma înainte va fi regele spaniol Alfonso. — *In orchestrul* teatrului din suburbiul Iosif al Vienei, pentru violele sînt aplicate numai femei. — *Siese jesuiti francesi* trecură țilele aceste prin Budapesta spre București, ca din ordinul capului

lor din Roma să figureze în România ca emisari. — *In Zagabria* lupta trecută cu conduct de făclii s'a serbat încorporarea confiniilor militare croate. — *Din Fiume* se va face o excursiune la Budapesta, care, firesc, va avea un colorit politic de înfrățire. — *Contele Vilelm Bismarck* și scriitorul german Paul Lindau au sosit la Budapesta, ca de acolo să meargă la Mehadia. — *La Ungvar* în 12 l. c. noaptea s'a vădit pe cer un frumos curcubeu de lună, care se întindea dela apus spre răsărit și era vizibil o jumătate de oră, reprezentând mai ales colorile roșu și vînăt. — *Principele Carageorgeviciu* și-a vîndut dominiul de Boesig în comitatul Arad unei societăți franceze și se va muta la Timișoara. — *Teatrul boem din Praga* se va deschide cu mare solenitate în luna lui septembrie, se va aranja și un cortegiu istoric. — *Municipiul Vienei* cere dela guvern ca să se poată introduce arderea cadavrelor. — *Caldura* cea mare ce de câteva zile domnesca la noi, este asemenea în totă lumea, și mai ales locuitorii de prin capitale o simțesc grozav. — *La Budapesta* adunarea generală a învățătorilor din țară totuși se va ține, și anume la 21 august. — *La Ciacova* ministeriul voiesce să înființeze o școală agronomică. — *Tinerimea bohema* aflând, că tinerii germani din Berlin vreau să se înscrie în număr mare la universitatea din Praga, a emis un apel către junimea boemă, ca și aceasta să se adune din toate părțile la universitatea din Praga.

Sciri din România. *Di V. A. Ureche*, ministru al instrucțiunii publice, a plecat la Constanța. — *Dra Elea Teodorini* a sosit la București, unde va da un concert astăzi joi la Ateneu. — *La congresul medical internațional*, care se va ține la Londra, România va fi reprezentată prin dl dr. Al. Marcoviciu, căruia i s'a dat spre acest scop 2500 lei. — *Un nou diar* a apărut la București, în limba franceză, sub titlul „la Bourse” și sub direcțiunea dlui Emil Galli. — *Studentii dobrogeni*, de naționalitate turcă, cari urmăresc cursurile la liceul din Iași, se întorc la căminurile lor spre a petrece vacanța; uniforma română și cu fesul pe cap atrăgea privirea trecătorilor de prin orașele din calea lor. — *Congresul medical* se va deschide la București la 3/15 maiu 1882 și va dura până la 6/18 maiu același an, ocupându-se de medicină, farmacie, medicină veterinară, și de chestiuni generale. — *Intre București și Sinaia* s'a regulat mersul trenurilor așa, ca publicul să poată merge și a se întorce în aceeași zi. — *Di N. Calimachi Catargiu* este numit ministru plenipotențiar pe lângă președintele republicii franceze, în locul dlui M. Cogălnicean dimisionat. — *Mitropolitul-primat* va merge zilele aceste în străinătate spre a-și cauta de sănătate la băile dela Vichy.

Cronica lumii.

Locuitorii Basarabiei române de curând anecate către Russia, sciind la ce trebuie să se aștepte când se vor introduce în totul legile rusești, ceea ce va trebui să aibă loc la 9 oct., au făcut o cerere către guvernătorul din Chișineu, prin care îl roagă a interveni pe lângă guvernul central, spre a se mai prelungi încă pe 5 ani termenul de tranziție, în care să se aplice, în privirea comunală mai cu seamă, tot legile românești ce se aplică astăzi. Guvernătorul a propus această chestiune spre a se dezbate în sinul consiliului provincial de Chișineu. Însă acest consiliu provincial, compus în mare parte din proprietari români, români însă numai prin sânge, dar desnaționalizați prin sentimente, din cauza ore-cărora prerogative de noblețe, ce li-au fost acordate de guvernul rusesc, au respins cererea locuitorilor din Basarabia. Acestia au apelat la Petersburg.

Un act de barbarism rusesc s'a petrecut în Barau (sat situat pe graniță în depărtare d'o mila de

Cracovia.) Un băiat ca de 13 ani venia pe la amieșă din partea graniței ruso-poloneze la Barau; ajuns aci el cumpără într'o sticlură rachiu și caută să se inapoieze ier peste graniță, dar abia călca ier pe teritoriul rusesc și fu înhățat de un grănicer călare, care spre pedepsă c'a trecut peste graniță rachiu nevămuit, îl legă cu o funie lungă de cal și porni în gônă. Mai mulți comercianți din Cracovia vădend această durerosă scenă, au strigat de spaimă, și au rugat, zadarnic însă pe furiosul Anibal. El au dispărut și de-atunci nimic nu s'a aflat nici de călăreț, nici de nenorocitul băiat.

La Roma, cu ocaziunea transportării osemintelor lui Piu IX din cripta interimala în biserica San Lorenzo, s'au făcut niște turburări. Chiar pentru a evita aceste, transportarea se făcu noaptea; însă această precauțiune nu folosi. Pe stradă se adună un tumult mare, și când apară cortegiul funebral, începă a flueră, strigă și a injură cortegiul, aclamând Italia, la ce aceia cari faceau parte din cortegiu strigară „Să trăiească Papa!” Din incidentul acesta s'a făcut și interpelațiune în senat. Mai mulți dintre capii scandalului fure prinși și arestați.

Henric Schliemann, cel mai fericit scrutător arheologic al epocii noastre, care a făcut prin săpăturile sale mari descoperiri la Troia, a dăruit — precum se scie — toate obiectele găsite împăratului Vilelm. Din aceste deja multe sunt aranjate în muzeul industrial-artistic din Berlin; dar aranjarea finală va dura până la toamnă. Atunci apoi muzeul se va deschide și pentru publicul mare, carele va vedea o colecțiune de care nu mai este nicăiri în lume.

„**Percival**”, noua operă a lui Richard Wagner se va reprezenta întâia-ora în august anul viitor la Beireuth, și în privința acesta pregătirile se și începură. Ludovic, regele Bavariei, a oferit pentru scopul acesta 300,000 marce. Tote decorațiunile și costumele se fac în München. Orchestrul asemenea va fi din München, dela teatrul de curte; ier dintre artiștii renumiți vor cântă Henric Vogl, Winkelmann tenorist din Viena, dna Reicher-Kindermann, și Reichmann și Schelper.

Un prunc de opt luni naintea justiției. Zilele din urmă Zoe Mansfield, în vîrstă de opt luni se rostogolia vesel pe pajiștea unei livezi din comitatul de Sussex (Anglia). Nimeni nu luă seamă la el, el înaintă mereu, atras de o frumoasă rochie de dantelă care, de curend spălată, era întinsă pe verdăță pentru a se usca. Zoe la urma urmei ajunse la ținta dorințelor sale. Adecă la rochie, și timp de o oră o sfășia nu se pôte mai bine. Rochia, care aparține miss Anie Mathew, valorează mai mult de 50 livre sterlinge, adecă 1500 franci. Dela cine să reclame daune-interese? Doica, care ar fi trebuit să vegheze asupra copilului, e sêracă. Mama lui Zoe nici ea nu se găsește în bună stare materială. Miss Matthew, profitând de o dispozițiune a legii, care permite a se intentă minorilor proces, avend în vedere viitorul, trase la bara justiției pe sus-numitul Mansfield. Tinêrul fu condamnat la plata de 50 livre, plată în spe. Adecă decă va deveni bogat vr'odată. În tot timpul ședinței el nu încetă d'a urla pe cât i permiteau puterile și cât pe aci era să sgârie nasul onorabilului magistrat, care după ce-l condamnase, venise să-l sârute.

Un om care dorme de 136 zile. Un biet slovac din Ungaria, Ioan Giombar, pe care sôrtea l'a aruncat în America în Philadelphia, dorme acolo de 136 zile. În luna lui maiu el a slăbit atât de mult, încât în tot momentul i se așteptă môrtea. Dar la începutul lui iunie începă să-i fie ierăși mai bine, ma a și vorbit, dicend slovacește, că nu scie unguresce. Acuma umblă, însă tot ce face, îndeplineșce ca un automat, ca o mașină.

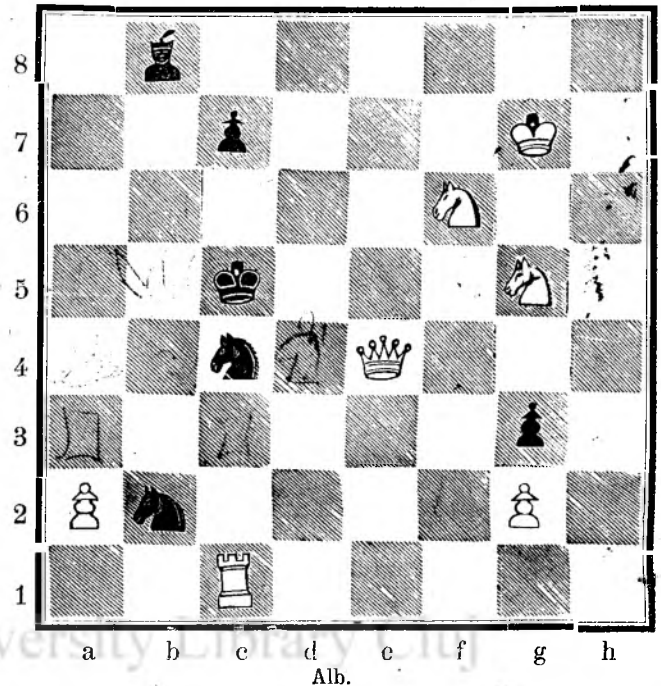
Sciri străine. *Regele Italiei* a conferit dlui Crețulescu, carele din Roma fu mutat ministru reședințe în Petersburg, marele cordon al „Căminei Italiei”; în ziua plecării dlui Crețulescu, regele i-a trimis portretul seu mare cu inscripțiunea: „Esceleției Sale Crețulescu din partea afecționatului seu Humbert”. — *Alianția anglo-rusa* este tema despre care încep a scrie de un timp încôci diuarele politice, meritul se dăce că este al lui Ignatieff. — *Midhat pasia* și complicitii sei, precum se scrie, au fost grațiați de cătră sultanul, carele a schimbat sentința de mörte în temniță cu muncă silnică pe viêtă. — *Intre Roma și Petersburg* se fac negociațiuni în privința cestiunii bisericesci a catolicilor din Rusia; guvernul rus voiesce să acörde deplină libertate bisericiei întru învețarea religiunii, dar în privința politică vré se domnescă asupra ei. — *Din Tunis și Algir* sosesc tot sciri nefavoritöre pentru franceși; bombardarea Sfaxului a rămas fără rezultat, rescolații din Tunis nu se spăriară și trupele francese nu pot debarcă; în Algir Bu-Amema are 15,000 de ömeni. — *Noul cabinet bulgar*, compus în urmarea sistării constituțiunii, este acesta: Stoicoff ministru al afacerilor străine, generalul rus Criloff ministru de resboiu, colonelul Remelingen ministru de interne, Jelescovic ministru de finanțe, Toracoff ministru de justiție. — *Patru români* au eșit în anul acesta din șcöla de poduri și șosele din Paris: dnii N. Zanne, At. Bolintinen și Teișan, cari au obținut diploma de ingineri, dl Colintinen care a obținut certificatul. — *Pentru socia lui Garfield* americanii au adunat o sută de mii de dolari prin subscripțiune. — *La Madrid* a murit principele Alba, cumnatul ex-impărătesei Eugenia. — *Pe insula Creta* nu de mult a murit un plugar grec cu numele Constantin Artos, carele a trăit o sută și opt-spre-șce ani, sub șce sultani și în deplină sănătate până la mörtea sa. — *Despre recolta* din Prusia vin sciri rele, în America-de-sud recolta e mai slabă, decât în anul trecut. — *Garfield*, președintele statelor unite americane, conform celor mai nöue depeșe din Washington, se află eșit din stadiul pericolului, el din ce în ce se întăresce. — *La Paris* în 14 l. c. s'a serbat aniversarea luării Bastille-ei, și cu asta ocaziune în teatre s'au dat representațiuni gratuite. — *Familia regeșca spaniöla* a mers din Madrid a petrece vëra în La Granja; regina va rămâne acolo până 'n luna lui septembrie. — *Contele Loris-Melicoff*, carele ș-a dat dimisiunea din postul de ministru și s'a dus în străinețate, a primit invitare telegrafică d'a se rentörce la Petersburg. — *In Albania-de sus* iërași ne putem aștepta la rescöla, căci albanesii nu vreu să se supună, ca Dinocchi și giurul să se cedeze Muntenegrului. — *Adunarea nationala bulgara*, carea votat suspinderea constituțiunii, în cea mai mare parte a fost compusă de niște membri cari nu știu ceti și scrie. — *Municipiul Verona* a votat 100,000 de lire pentru restaurarea amfiteatrului seu. — *Orasiul Sfax* în fine s'a ocupat de trupele francese, cari perdură vr'o 26 ömeni, rânindu-se vr'o döue sute; rescolații avură 400 de mörți și 800 de răniti. — *Scupcina serbëscă* a votat șese miliöne de dinari pentru cumpërare de o sută de mii de arme nöue. — *La Strassburg* în luna lui septembrie se va ține un congres internațional de astrologi, căci acolo se află observatorul cel mai bine instruat. — *Don Carlos*, președintele tronului spaniol, a fost gonit din Franca, căci a luat parte la o adunare de royalisti. — *Sciri din Armenia rusëscă* spun, că mișcarea de acolo crește mereu; mai mulți armeni, cari făceau propagandă pentru formarea unui regat armén, au fost esilați. — *Relatiunile dintre Franca și Turcia* devin din și în și mai încordate, cu atât mai mult că Pörta este förte otă-

rită să preîntimpine cu forța ori-ce atacuri contra altor provinciï africane ale imperiului turc. — *Printre studintii Berlinului* domnesce o mare agitațiune, spre a-i face ca, în viitorul semestru, să studieze în Praga și să procure astfel o majoritate elementului german; se speră că agitațiunea va da un mare rezultat.

Problemă de șac.

De I. C. Bergeanu.

Negru.

Albul începe și la a patra trasură dăce matt.

Terminul de deslegare e 6 august. Ca totdeuna, și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghiciturei de comput din nr. 47: Ea a avut 80 de öue; cumpărătorului prim i-a dat 32, celui de al doile 16, la al treile 8, la al patrulea 4; i-au mai ramas 20 = 80.

Bine an deslegat-o dömnile și domnișörele: Amalia Bucurescianu, Iosefina Popescu, Eufrosina Popovicü, Nina Mănăștureanu, Eufemia Duma, Agapia Văleanu, Zoe Dimbu, Eufrosina Sănzianu, Ecaterina Stanu, Iuliana Savescu, Măria Munteanu, Iulia Crișan, și dnii Petru Valea, Rudolf Assmann, Eugeniu Dredianu.

Premiul Pa câștigat domnișöra Măria Munteanu în Valea-mare.

Semestrul al doile

începü cu nrl 48. Cei ce doresc a spriginii föia nörtră și în semestrul al doile, binevoiëscă a-și rennoi abonamintele de timpuriu, căci a contö nu putem trãmite föia nimenuia; de aceea dela aceea cari vor uită a ne trãmite prețul de prenumerațiune, vom încassă competița prin ramburse poștale.

Spre a evitá dará ori ce neplăcere, rugăm pe aceia, cari nu mai vor să fie abonanții nörtri, să ne 'napoieze nrle dela 48, ca astfel să-i ștergem din registrul nörtru.

Proprietar, redactor respundător și editor:

IOSIF VULCANU.